

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

HÄIRINTÄ SUOMALAISESSA KILPAURHEILUSSA

Agilityn osaraportti

Tämä osaraportti on tuotettu osana Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n Häirintä kilpaurheilussa -tutkimushanketta vuonna 2020. Suomen Agilityliitto on osallistunut tutkimushankkeeseen, jonka vuoksi liitolle on koottu tämä lajikohtainen raportti kehittämistyön tueksi. Vastaavat lajikohtaiset raportit on koostettu tutkimuksen aineistosta kaikille yli 100 vastauksen lajeille. Lajiraportit eivät ole keskenään vertailukelpoisia, sillä vastaajien ikä- ja sukupuolijakaumat vaihtelivat lajeittain merkittävästi. Vertailtavuuteen vaikuttaa myös se, että kilpaurheilijan määritelmä ei ole lajien kesken yhdenmukainen.

Taustatietojen kuvaus

Agilityn osalta vastauksia häirintäselvitykseen tuli yhteensä **669**. Kysely lähetettiin liiton antamien tietojen mukaan 4389 urheilijalle, **vastausprosentiksi muodostui 15**. Vastausprosentti jäi melko matalaksi. Muihin lajeihin suhteutettuna lajin vastausprosentti oli tässä tutkimuksessa kuitenkin ylempää keskitasoa. Sukupuolittain vastauksia tuli eniten naisilta (610). Kilpailutason osalta suurin osa vastaajista oli kansallisen tason (296) ja alueellisen/piirikunnallisen tason urheilijoita (283). Vastaajien ikäjakauma oli laaja. **Tarkemmat tilastot osaraportin tuloksista löytyvät liitteestä 1.**

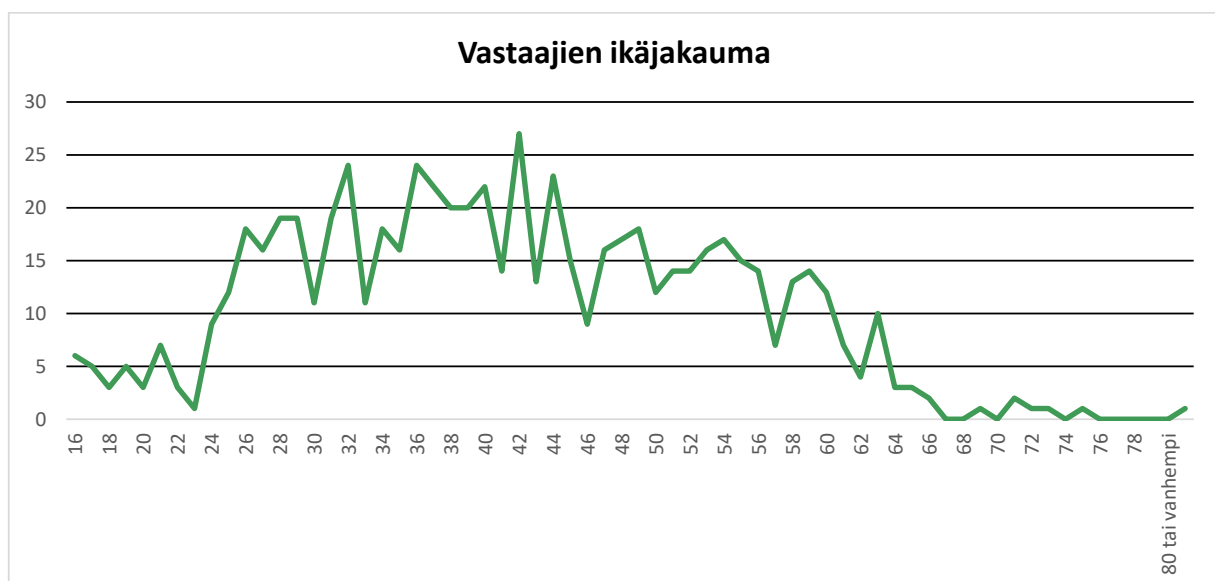
Kohdejoukko	Vastaukset	Vastaus %
4389	669	15

Sukupuolittain vastaukset jakautuivat seuraavasti:

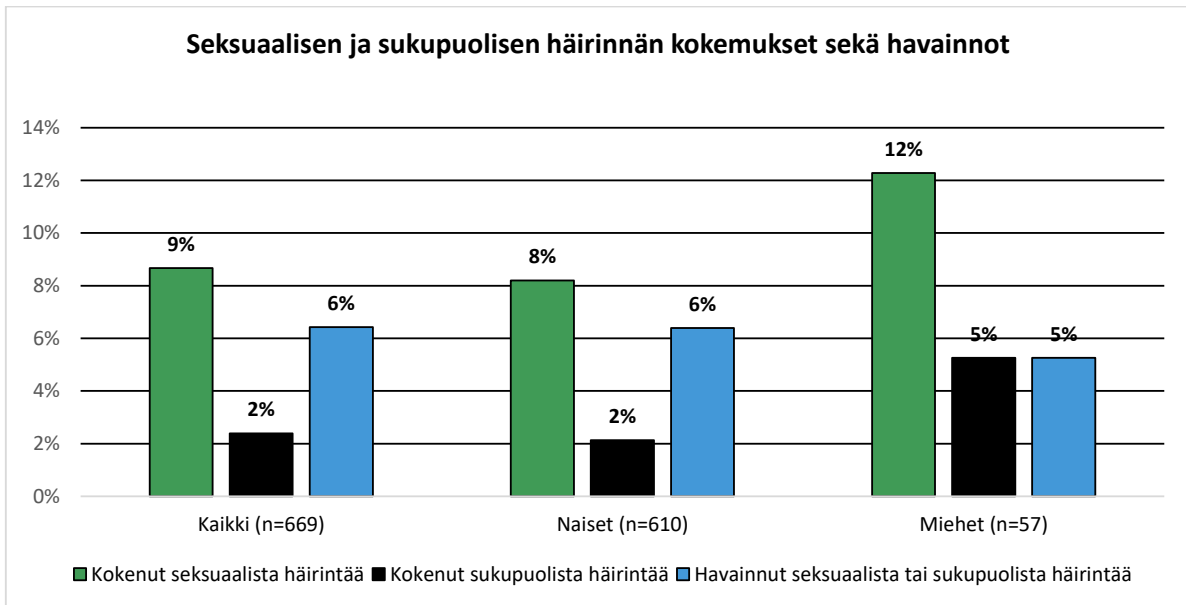
Nainen	610
Mies	57
En halua tai en osaa vastata	2

Kilpailutason mukaan vastaajat jakautuivat seuraavasti:

Kansallinen taso (esim. valtakunnalliset sarjat joukkuelajeissa, kansalliset kilpailut)	296
Alueellinen/piirikunnallinen taso (esim. aluemestaruuskilpailut, alueelliset sarjat joukkuelajeissa)	283
En halua tai en osaa vastata	40
Aikuisten maajoukkue taso	37
Aikuisten kansainvälinen taso (Olympia-, Paralympia-, MM- tai EM-kisaedustus)	10
Nuorten kansainvälinen taso (Nuorten Olympia-, MM- tai EM-kisaedustus)	2
Nuorten maajoukkue taso	1
En ole osallistunut kilpailutoimintaan viimeisen 5 vuoden aikana	0

Keskeiset tulokset

Agilityn vastaajista yhdeksän prosenttia oli kokenut viimeisen viiden aikana urheilutoiminnassa seksuaalista häirintää. Naisista seksuaalista häirintää oli kokenut kahdeksan prosenttia ja miehistä 12 prosenttia. Naisista kaksi ja miehistä viisi prosenttia oli kokenut sukupuolista häirintää. **Häirintäkokemukset olivat agilityssä muihin lajeihin verrattuna kauttaaltaan hyvin vähäisiä.** Agility oli yksi harvoista lajeista, jossa miehet olivat kokeneet enemmän seksuaalista ja sukupuolista häirintää kuin naiset. Miestenkään kokemukset eivät olleet kuitenkaan yleisiä.

Seksaalisen häirinnän muodoista eniten oli koettu yleisempää häiritsevää puhetta (50 vastausta) ja sanallista seksuaalista häirintää (12 vastausta). **Yksikään vastaaja ei ollut kokenut häirinnän vakavampia muotoja, kuten fyysistä seksuaalista häirintää tai painostusta seksuaaliseen kanssakäymiseen.** Sukupuolisen häirinnän osalta eniten oli koettu ominaisuuksien väheksymistä tai kyseenalaistamista sukupuolen perusteella (14 vastausta).

Seksaaliseen häirintään olivat syyllystyneet eniten toiset urheilijat (50 prosenttia kaikista syyllystyneistä), yleisö, fanit tai someseuraajat (14 prosenttia) ja toisen urheilijan huoltaja, puoliso tai kaveri (10 prosenttia). Sukupuoliseen häirintään olivat syyllystyneet eniten toiset urheilijat (47 prosenttia), oma tai toisen urheilijan valmentaja (20 prosenttia) sekä seuran, lajiliiton tai muun urheiluorganisaation edustaja (10 prosenttia). Seksaaliseen häirintään syyllystyneistä suurin osa oli naisia (48 prosenttia), kun sukupuoliseen häirintään syyllystyneistä suurin osa oli miehiä (57 prosenttia). **Vastaajista peräti 85 prosenttia kertoi, ettei osannut sanoa onko oma lajiliitto puuttunut urheilussa tapahtuvaan häirintään tai tehnyt töitä häirinnän ehkäisemiseksi urheilussa.**

Tulosten syventäminen

Tuloksia tarkastellessa ja tulkitessa tulee huomioida monta seikkaa. Tässä tutkimuksessa mukana olleita lajeja ei voida suoraan vertailla, sillä vastaajat painottuivat eri lajeissa eri tavoin. Eroja syntyi etenkin sukupuolijakaumien kohdalla. Esimerkiksi niissä lajeissa, joissa häirinnän kokonaistaso nousi korkeaksi, saattoi vastaajissa olla selkeästi enemmän nuoria naisia kuin lajeissa, joissa häirinnän yleisyys jäi matalammaksi. **Lajien väliseen vertailtavuuteen vaikuttaa myös se, että lajit saivat itse määritellä ne henkilöt, jotka luetaan kilpaurheilijoiksi.** Tämä on voinut johtaa eri lajeissa erilaisiin tulkintoihin. Myöskään tämän vuoksi lajien suora vertailu ei ole mielekäästä.

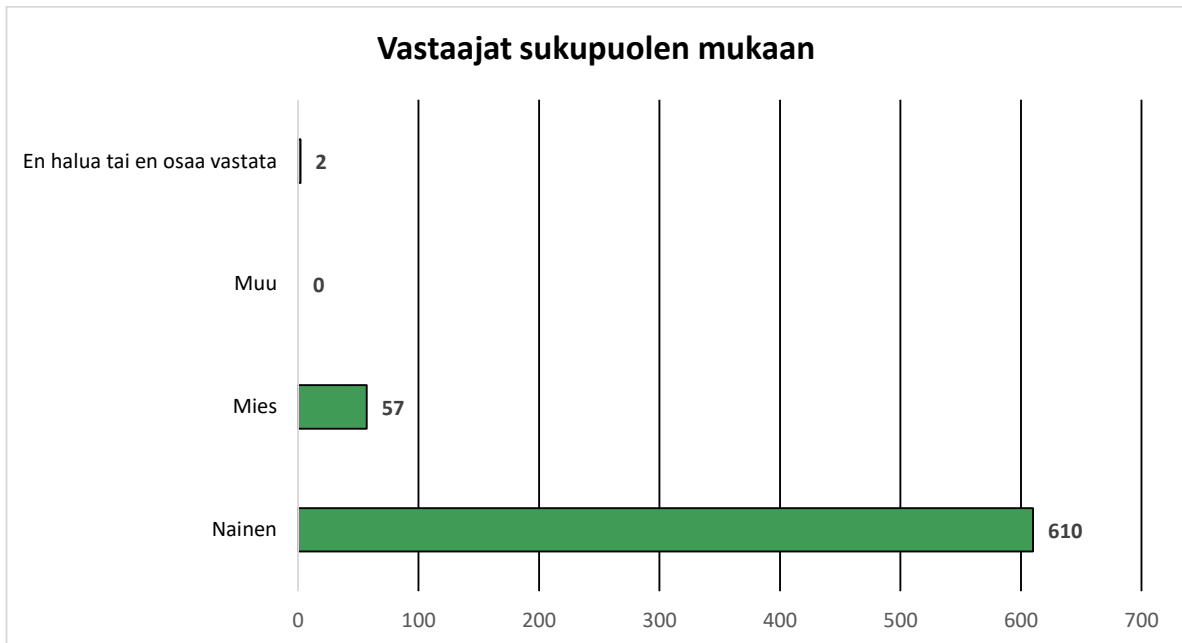
Häirinnän kokonaistaso jäi agilityssä matalaksi. Häirinnän vähäisyys saattaa selittyä osittain esimerkiksi lajin vastaajien ikäjakaumalla, joka painottui 30–60-vuotiaisiin vastaajiin. On myös mahdollista, että miesten vähäinen määrä lajissa saattaa vaikuttaa osaltaan häirinnän yleisyyteen. Koko tutkimuksen aineistossa miehet olivat yleisimpiä häiritsijöitä.

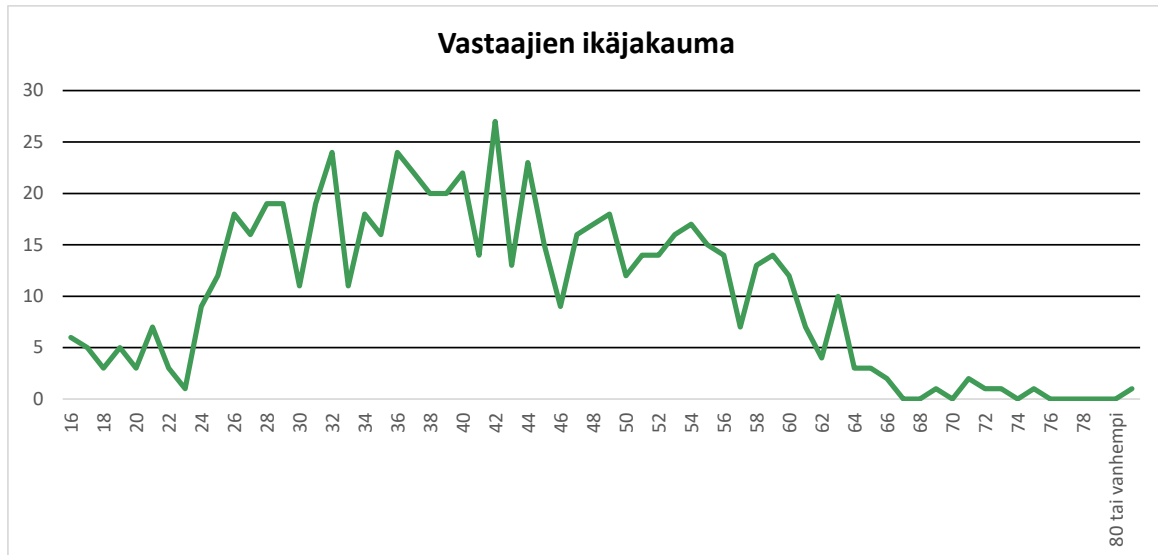
Tulosten yleistettävyys

Tulosten yleistettävyttä arvioidessa tulee huomioida, miten tutkimukseen vastanneet urheilijat edustavat koko lajin urheilijoita, eli lajin kokonaisjoukkoa. Tähän vaikuttaa muun muassa vastausprosentin suuruus sekä se, miten vastaajien sukupuoli- ja ikäjakauma edustaa kokonaisjoukkoa. Saatujen tietojen (liitto/SuomiSport-tietokanta) perusteella kokonaisjoukon sukupuolijakauma jakautui siten, että lajin urheilijoista 91 prosenttia oli naisia ja miehiä 9 prosenttia. Kyselyyn vastanneiden osalta vastaavat lukemat olivat täsmälleen samat. Lisäksi vastaajien ikäjakauma edusti melko hyvin kokonaisjoukkoa. Yhteenvetona voidaan todeta, että **kohtuullisen vastausprosentin sekä ikä- ja sukupuolijakaumien edustavuuden vuoksi agilityn tulokset antavat suuntaa lajin tilasta häirinnän osalta.**

Liite 1 : Osaraportin tilastot tuloksista

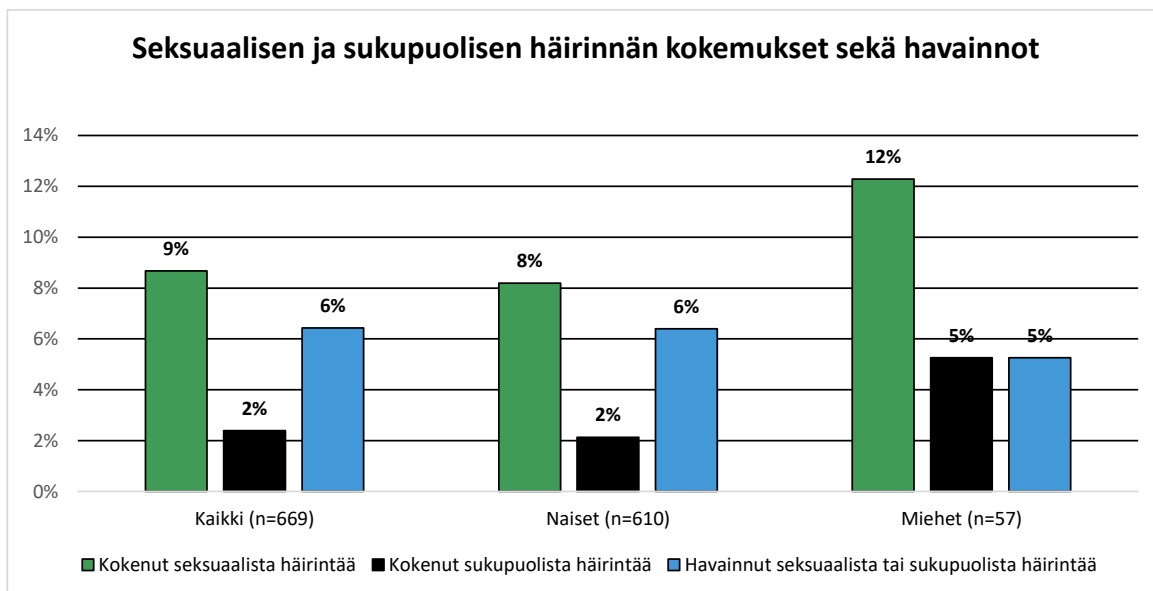
Taustatiedot

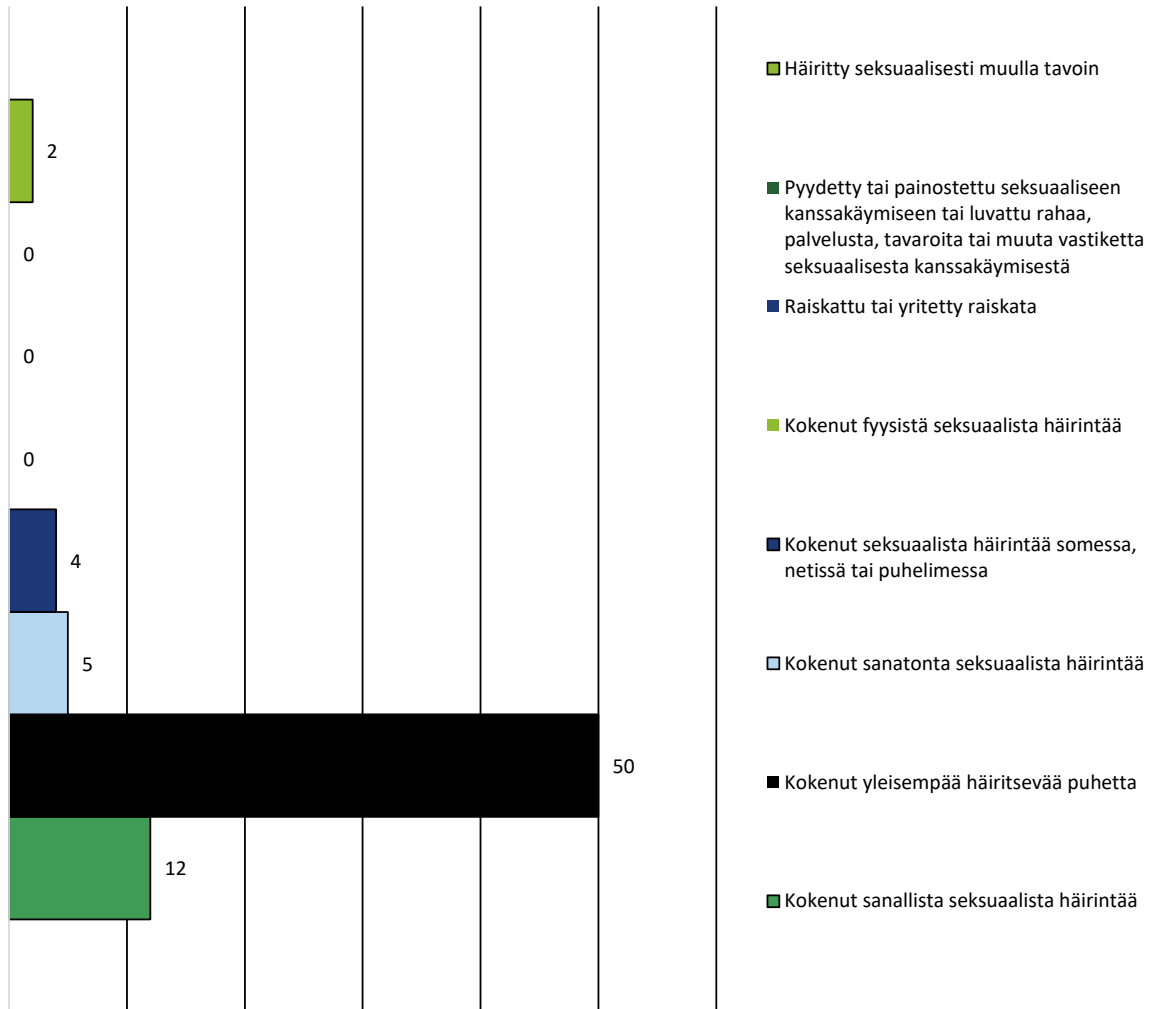

Tulokset

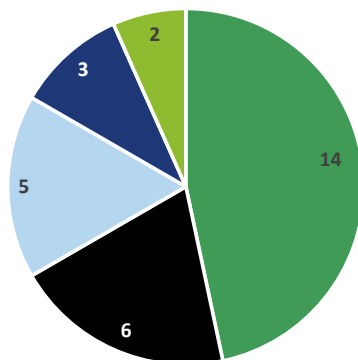
Kohdejoukko	Vastaukset	Vastaus %
4389	669	15

Viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa koetut seksuaalisen häirinnän muodot

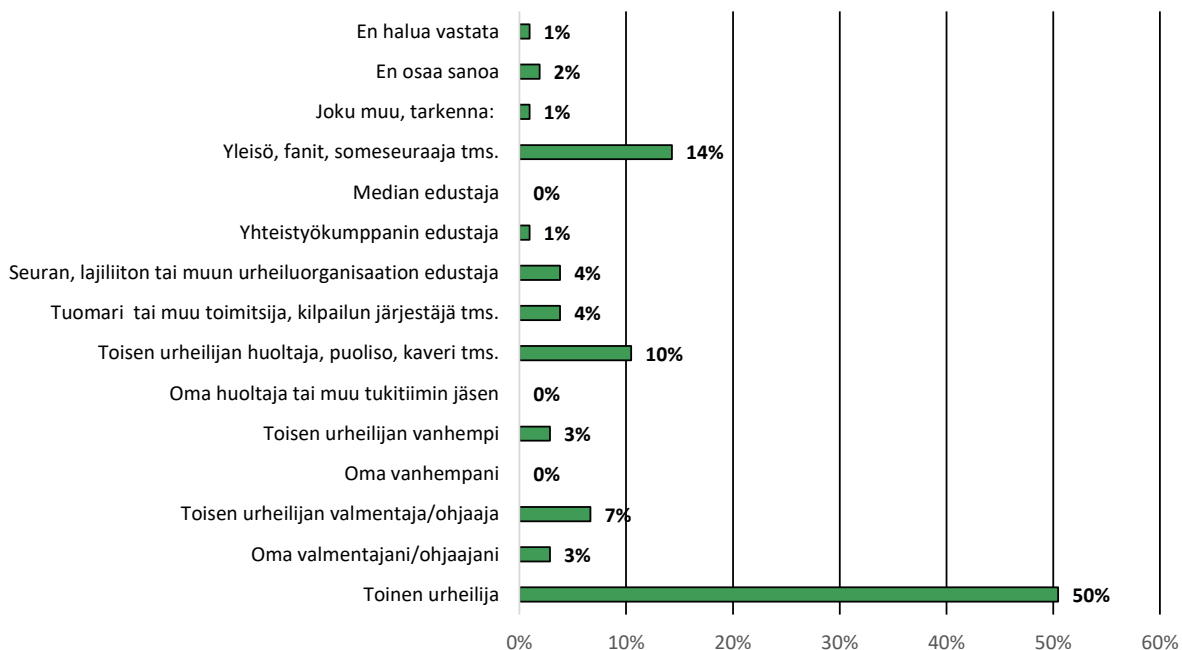

Viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa koetut sukupuolisen häirinnän muodot

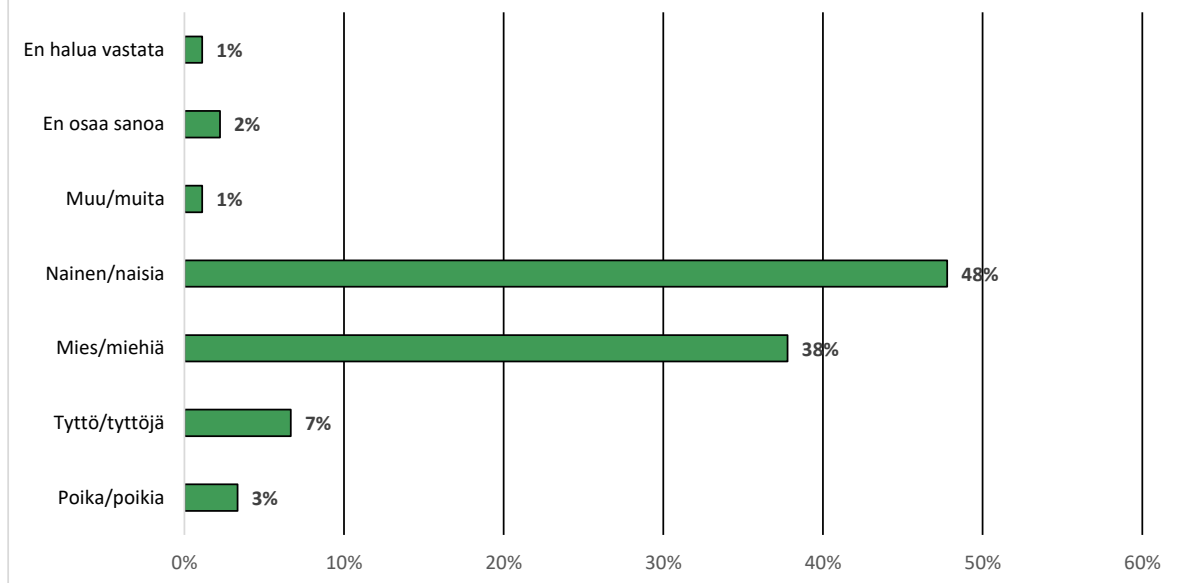

- Ominaisuuksia väheksytty tai kyseenalaistettu sukupuolen perusteella
- Sukupuolta tai tapaa ilmaista sitä halvennettu sanoin, elein tai teoin
- Syrjitty tai asetettu muita huonompaan asemaan sukupuolesi vuoksi
- Haukuttu tai kiusattu sukupuolen perusteella
- Häiritty jollain muulla tavoin sukupuolen perusteella

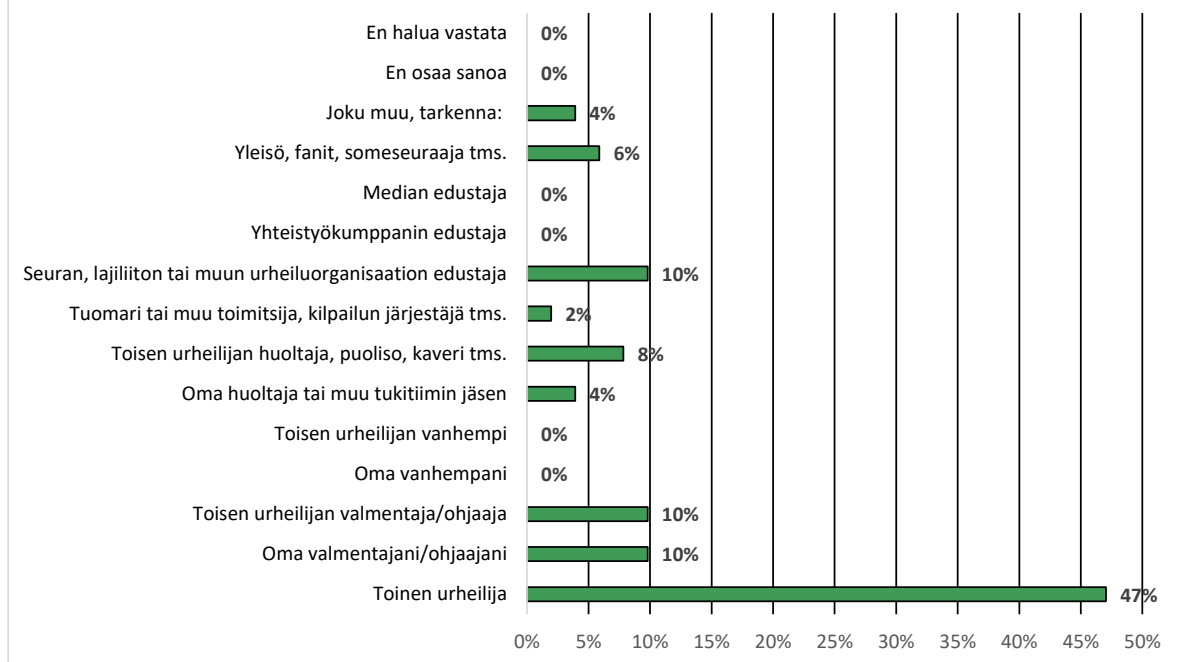
Seksuaaliseen häirintään syyllistyneet (%)

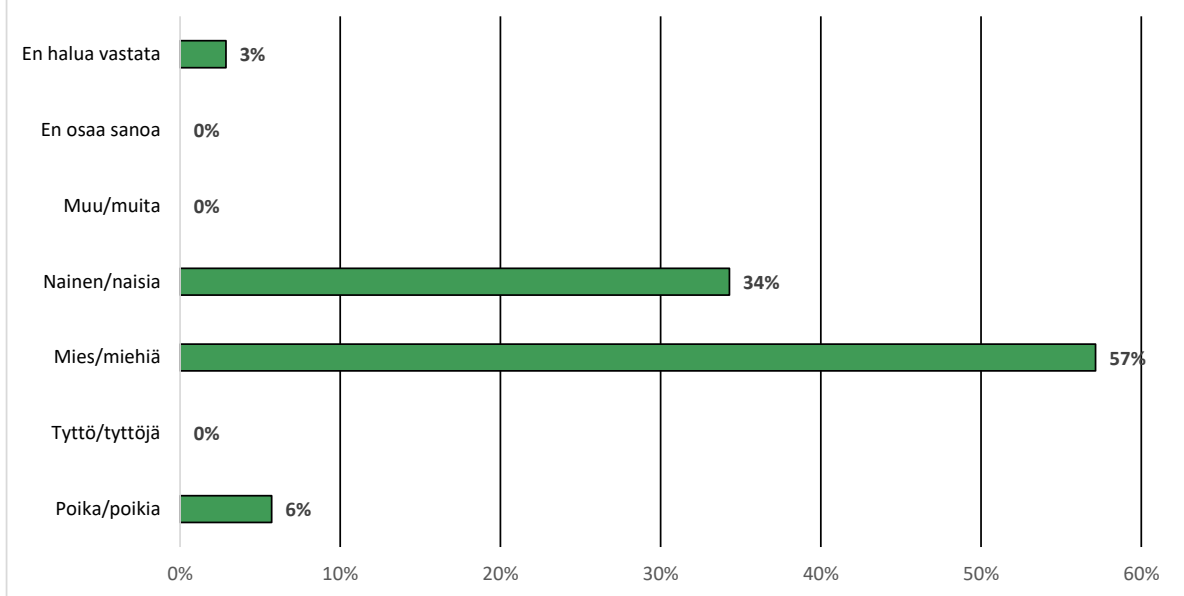
Seksuaaliseen häirintään syyllistyneiden sukupuoli (%)

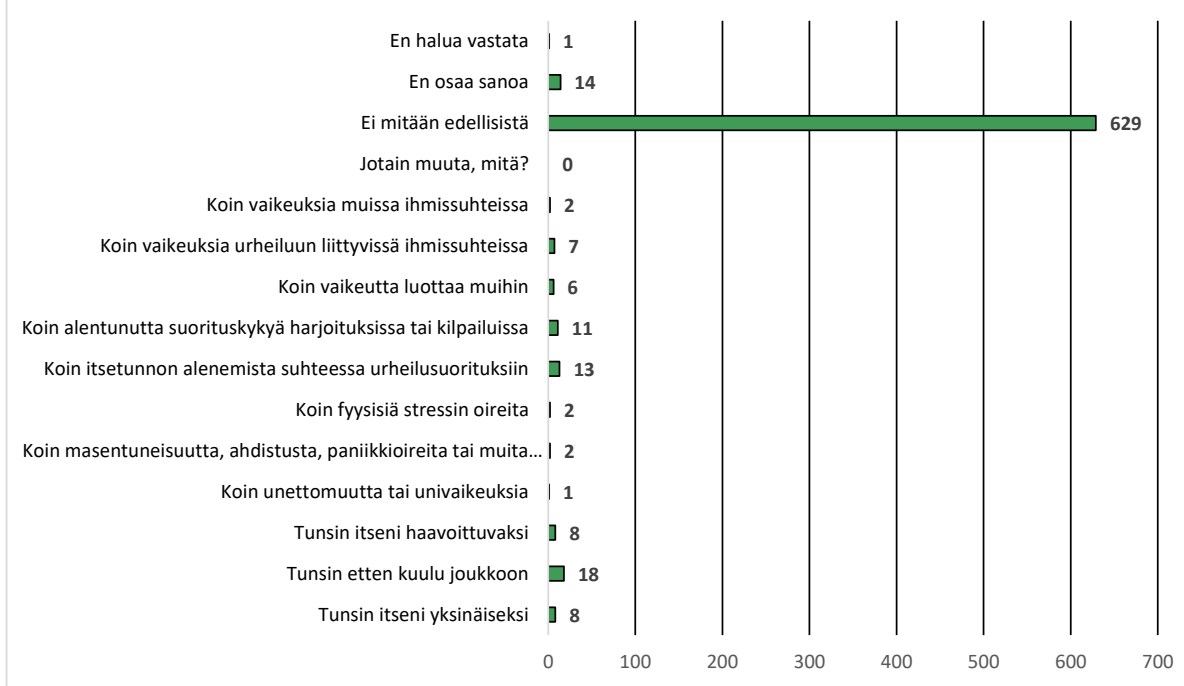
Sukupuoliseen häirintään syyllistyneet (%)

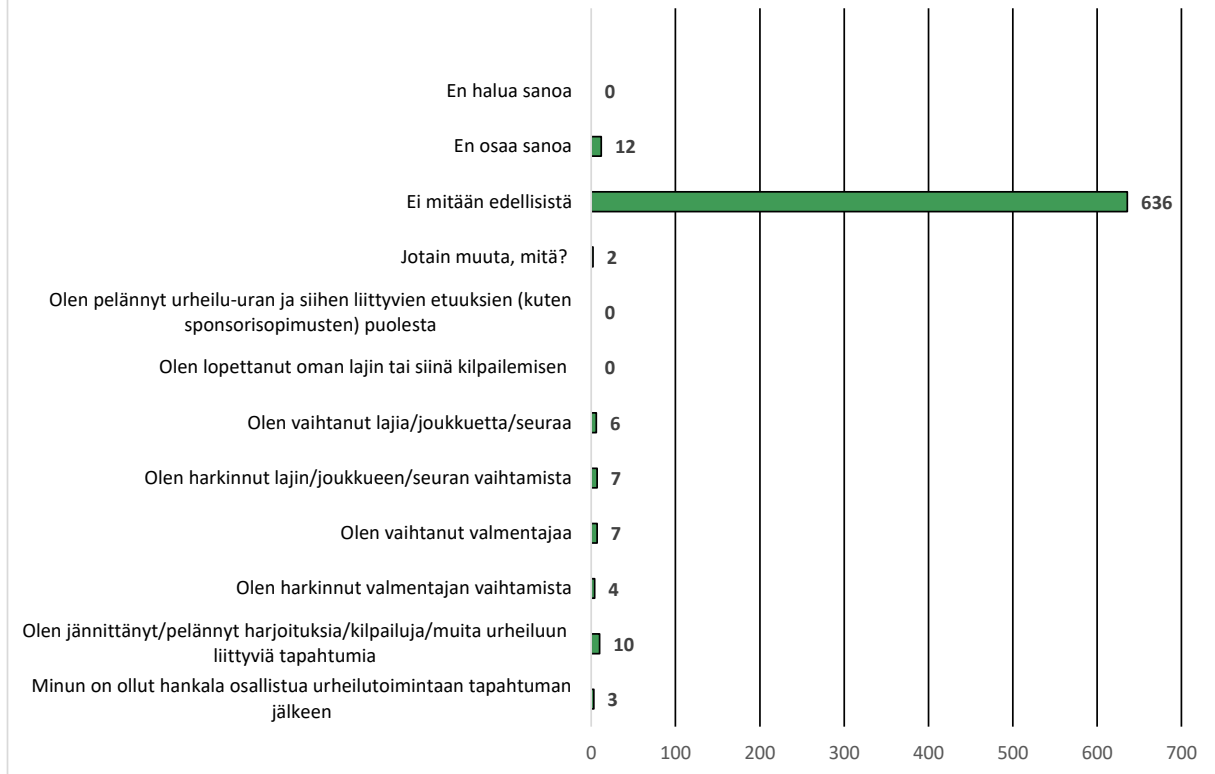
Sukupuoliseen häirintään syyllistyneiden sukupuoli (%)

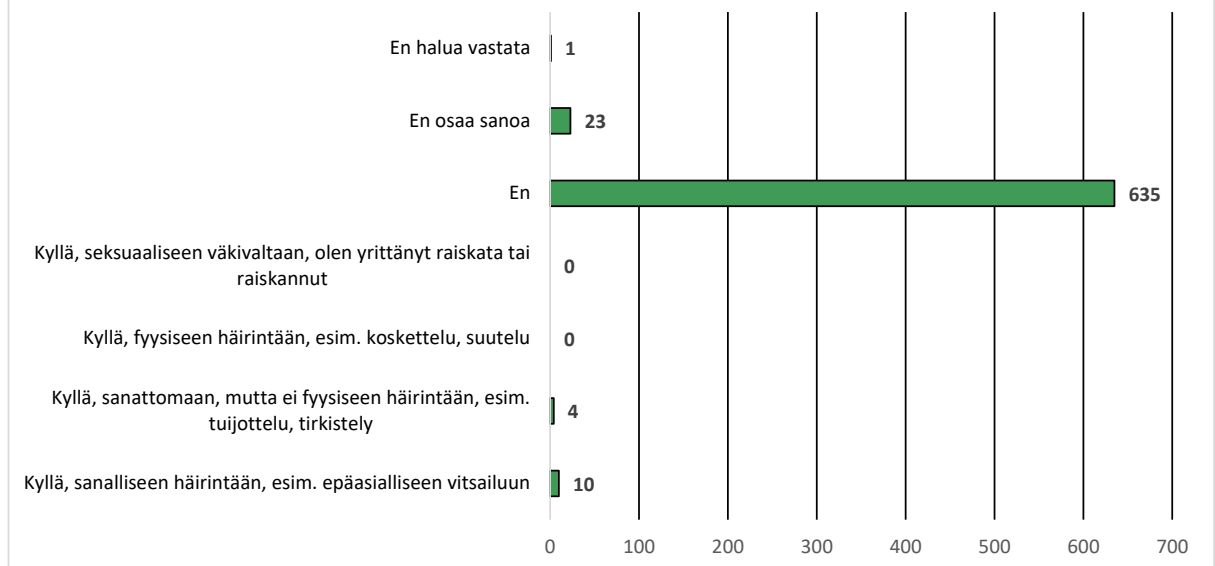
Kokemukset häirinnän psykologisista seurauksista

Kokemukset häirinnän seurauksista urheilutoimintaan liittyen

Oletko koskaan itse syyllistynyt urheilutoiminnassa seksuaaliseen tai sukupuoleen perustuvaan häirintään?

Onko oma lajiittosi puuttunut häirintään urheilussa/ tehnyt töitä häirinnän ehkäisemiseksi urheilussa? (%)

